

PROIECT DE PROGRAMĂ PENTRU OPȚIONAL

Denumirea modulului: **LEADERSIP**

Tipul: C.D.S., construit; aria curriculară OM ȘI SOCIETATE

Durata: 2 semestre

Număr de ore pe săptămână: 1

CUPRINS

I. Notă de prezentare

II. Concepte și competențe dezvoltate

III. Unități de conținut

IV. Obiective de referință și exemple de activități de învățare

V. Bibliografie

NOTĂ DE PREZENTARE

Curriculumul pentru această disciplină opțională răspunde cerințelor de strategie și finalitate ale procesului educațional formulate în Legea Educației, oferind posibilitatea educației diferențiate, a dezvoltării potențialului fiecărui copil și tânăr printr-o educație de excelență, investind atenție către persoanele cu har și talent din toate domeniile: știința, arta, management, leadership, pentru a forma resurse umane capabile să rezolve problemele de mare complexitate ale vremurilor noastre. Conștientizarea transferului de abilități și cunoștințe în viața reală sporește motivația și interesul pentru învățare al elevilor.

Introducerea acestui opțional la elevii de grădiniță, școală primară, gimnaziu și liceu, este cerută de:

- inexistența unei alte discipline la acest nivel, care să introducă treptat concepte de gifted/supradotare, leadership, har, talent, prin observarea realității psiho-sociale și interacțiunea cu mediul personal și comunitar.
- necesitatea tot mai acută de pregătire și educare a elevilor în spiritul reușitei sociale, a dezvoltării creativității și talentelor elevilor, de dezvoltare a interesului pentru reușita în carieră și a spiritului antreprenorial.

- beneficiile aduse sistemului educațional și elevilor, prin explorarea „organizată” a talentelor, resurselor individuale, a harului și a hobbyuri-lor elevilor, printr-o programă școlară structurată.

Programul nostru furnizează elevilor informațiile necesare pentru a-și putea descoperi talentele, resursele reușitei personale și sociale, promovând un mod de viață sănătos, armonios și performant.

În cadrul cursurilor, se vor aborda subiecte precum: autocunoașterea, leadership, cultivarea talentelor și hobbyurilor, creativitatea, inteligența emoțională, stilul sănătos de viață, strategii de carieră, tinerii fiind antrenați într-o experiență dinamică, motivantă, care îi va motiva, promova și schimba într-un mod pozitiv concepția despre lume și viață, prin workshopuri cu următoarele conținuturi: Eu- Sinele, Supradotarea, Leadership, Dezvoltarea personală, Motivația, Management personal, Marketing personal, Consilierea carierei.

Se va răspunde la întrebări importante pe care elevii și le pun potrivit specificului vârstei: *Cine sunt și ce calități am? Cum pot să îmi fac prieteni la școală și acasă? De unde pot obține informații sau ajutor? Ce trebuie să fac pentru a învăța mai bine? Ce vreau să devin și ce trebuie să fac pentru a fi un Lider de succes?*

Conținuturile sunt flexibile, adaptate la nevoile elevilor, instituției de învățământ, la nevoile comunității și societății în ansamblu, oferă elevilor posibilitatea de a exersa abilități de comunicare eficientă, de relaționare, de învățare și de transferare a acestora în contexte sociale diferite. Elevii dobândesc cunoștințe și abilități care îi ajută să devină actori responsabili și să contribuie la viața școlară, a comunității, familiei, grupului de prieteni, să transforme activitatea de învățare într-un proces de învățare permanentă, să își creeze viitorul - ceea ce presupune asumarea de roluri responsabile în comunitate și viața profesională.

Derularea activităților specifice ariei curriculare LEADERSHIP de la categoria de vârstă de 3 – 5 ani are în vedere: nivelul de cunoaștere, dezvoltare și maturizare personală atins de elevi la finalul nivelului preșcolar, pregătirea elevilor pentru a face față cerințelor școlare, dezvoltarea abilităților de a răspunde vieții sociale în ansamblu.

În fiecare an, potrivit nivelului școlar, elevii vor dobândi noi abilități de explorare personală, a carierei și vieții sociale. Vor fi elaborate planuri inițiale simple cu privire la educație și carieră, vor fi stabilite obiective de atins, vor fi explorate talentele, resursele personale necesare pentru realizarea planului propus.

Introducerea opționalului LEADERSHIP pornește de la grădiniță și continuă până la liceu, fapt pentru care se recomandată datorită următoarelor considerente:

- necesitatea dezvoltării personale, sociale și a planificării aspectelor ce țin de viitoarea ocupație și carieră;

- curriculum-ul are o structură încheiată, între obiectivele și conținuturile fiecărui an de studiu există continuitate;
- curriculum-ul este construit pe principiul învățării în spirală, în fiecare an consolidându-se aspectele acumulate anterior, adăugându-se și aspecte noi, specifice nevoilor individuale și ale clasei de elevi pentru fiecare nivel de vârstă / școlaritate.

Introducerea opționalului este în funcție de nevoile și specificul clasei de elevi, este o opțiune posibilă datorită următoarelor considerente:

- curriculum-ul pentru nivelul preșcolar și primar este construit pe principiul modular: fiecare an de studiu are obiective, activități, conținuturi și modalități de evaluare proprii, fiind integrat în logica învățării,
- datorită construirii curriculum-ului pe principiul învățării în spirală, conținuturile anilor de studiu precedenți se reiau în fiecare modul, la nivelul de înțelegere și de dificultate specific vârstei, nevoilor individuale și ale clasei de elevi.

Impactul va fi: dezvoltarea în plan personal, social și școlar a elevilor și achiziționarea abilităților necesare succesului și reușitei. Temele pe care le recomandăm sunt:

- Autocunoaștere – Calități, puncte tari, realizări
- Comunicarea eficientă – Asertivitate, Feedback pozitiv
- Inteligență emoțională și interpersonală
- Supradotarea, talente și hobbyuri – lista realizărilor, modele de succes
- Stabilirea relațiilor interpersonale – Echipă, roluri, stiluri de lucru, de muncă în echipă
- Influențarea celorlalți – Modele de reușită, Planuri de viitor
- Motivare – Lista valorilor, planuri de viitor, succes și reușită personală, socială
- Portofoliul personal
- Strategii de viață și carieră

Competențe generale

1. Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de sine ca persoană unică și valoroasă.
2. Formarea atitudinilor, achiziționarea cunoștințelor și abilităților inter-personale.
3. Dezvoltarea abilităților de utilizare a informațiilor în procesul de învățare.
4. Dobândirea abilităților de planificare a carierei.
5. Exersarea abilităților de management al unui stil viață sănătos.

Valori și atitudini

- Respect și încredere în sine și în ceilalți.

- Aprecierea unicității fiecăruia.
- Receptivitate la emoțiile celorlalți.
- Valorizarea relațiilor inter-personale.
- Valorificarea critică și selectivă a informațiilor.
- Adaptare și deschidere la noi tipuri de învățare.
- Motivație și flexibilitate în elaborarea traseului educațional și profesional.
- Responsabilitate și ambiție pentru decizii și acțiuni privind cariera.
- Interes pentru învățare permanentă într-o lume în schimbare.
- Orientare spre o viață de calitate în prezent și în viitor.

Curriculum-ul LEADERSHIP este structurat pe următoarele module tematice care se regăsesc la nivelul fiecărui an de studiu al nivelului primar:

- Autocunoaștere și dezvoltare personală
- Comunicare și abilități sociale
- Managementul învățării
- Planificarea carierei
- Calitatea stilului de viață

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
1.1 Să dea exemple de caracteristici personale elementare	<ul style="list-style-type: none">• Jocuri de autocunoaștere pe bază de imagini, desene, completarea unor fișe de lucru pentru identificarea caracteristicilor personale elementare
1.2 Să prezinte asemănări și deosebiri dintre el / ea și ceilalți / celelalte	<ul style="list-style-type: none">• Exerciții pentru identificarea asemănărilor și deosebirilor prin comparare cu ceilalți / celelalte și cu personajele din povești și desene animate

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
2.1 Să exerseze comportamente de cooperare în grup	<ul style="list-style-type: none">• Activități pe grupe, jocuri de echipă în care sunt create situații de cooperare / ne-cooperare, ulterior fiind analizate și comparate

3. Managementul învățării

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
3.1 Să se familiarizeze cu noțiunile de învățare și informare specifice intrării în Grădiniță	<ul style="list-style-type: none">• Discuții de grup despre specificul activității la grădiniță (jocul și activitățile de pregătire pentru colectiv)• Exerciții joc pentru desprinderea

	caracteristicilor simple ale învățării
--	--

4. Planificarea carierei

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
4.1 Să identifice hobby-uri, jocuri și activități preferate	<ul style="list-style-type: none"> • Discuții în grupuri mici despre jocurile și activitățile preferate • Exerciții art-creative pentru ilustrarea hobby-ului personal • Exerciții-joc de ierarhizare în ordinea preferințelor a imaginilor cu privire la diverse meserii

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
5.1 Să dea exemple de comportamente care oferă siguranță personală	<ul style="list-style-type: none"> • Discuții în grupuri mici: comportamentele de siguranță în caz de conflict sau risc. • Dezbateri cu tema: „Persoanele care îmi oferă ajutor”

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

- Cunoașterea de sine: Cine sunt eu? Date de identificare a propriei persoane: nume și prenume, aspecte legate de înfățișarea fizică, data și locul nașterii, adresa, numele părinților, membrii familiei, locuri favorite, animale, emisiuni, mâncăruri preferate etc.
- Unicitatea persoanei: diferențe individuale – de ce sunt oamenii unici?

2. Comunicare și abilități sociale

Abilități sociale: Comportamente de cooperare în grup. Relațiile cu colegii care au nevoie de sprijin.

3. Managementul învățării

Învățare eficientă:

- Activitățile specifice desfășurate la grădiniță
- Tipuri de activități (învățare, joc, relaxare).

4. Planificarea carierei

4.1 Explorarea carierei:

- Jocuri și activități preferate acasă, la școală, în comunitate. Hobby-uri și meserii. Asemănări și deosebiri între meserii, jocuri și activități.

5. Calitatea stilului de viață

- Sursele potențiale de risc acasă, în școală sau în comunitate. Comportamente de siguranță în situații de risc sau criză.
- Persoanele și sursele de ajutor acasă, la școală și în comunitate în diverse situații de criză sau de conflict.

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
1.1 Să recunoască asemănările și deosebirile dintre oameni	<ul style="list-style-type: none">• Completarea unor propoziții de tipul „Eu sunt...”, jocuri de autocunoaștere, exerciții de prezentare personală• Jocuri de rol pe baza scenariilor din poveștile cunoscute pentru analiza punctelor tari ale personajelor

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
2.1 Să descrie caracteristicile relației de prietenie	<ul style="list-style-type: none">• Desene, colaje cu tema: „Prietenul / prietena mea”• Discuții de grup asupra strategiilor de a-ți face prieteni și de a-i menține

3. Managementul învățării

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
3.1 Să identifice tehnici simple de învățare	<ul style="list-style-type: none">• Exerciții metaforice în grupuri mici, postere despre modalități proprii de învățare eficientă și de autoevaluare

4. Planificarea carierei

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
4.1 Să prezinte situații/ modele care să exprime reușita și succesul în carieră	<ul style="list-style-type: none"> • Discuții de grup cu privire la situațiile din viața privind reușitele unor persoane publice • Discuții cu membrii comunității invitați la clasă cu privire la motivele pentru care oamenii definesc un lider de succes

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
5.1 Să dea exemple de consecințe ale unei decizii sau comportament	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții de identificare a consecințelor unui comportament sau decizie • Realizare de postere sau afișe care să reflecte consecințele unei decizii sau comportament
5.2 Să dea exemple de comportamente sănătoase și comportamente de risc	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții de grup: exemple de comportamente sănătoase și de risc • Proiect individual: promovarea unui comportament sănătos

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1.1 Autocunoaștere:

- Unicitatea persoanei: diferențe individuale – acceptarea și respectarea diferențelor individuale.
- Drepturi și responsabilități – respectarea regulilor, asumarea consecințelor.

2. Comunicare și abilități sociale

2.1 Managementul emoțiilor:

- Ce este autocontrolul? Cum îl manifestăm acasă, la școală, la joacă?

2.2 Abilități sociale:

- Cum se dezvoltă relația de prietenie. Strategii de a-ți face prieteni și de a-i menține.

3. Managementul învățării

3.1 Învățare eficientă:

- Cum învățăm eficient? Învățarea - modalități generale de învățare a unor comportamente la școală sau în societate: imitația, exemplul celorlalți, repetiția, încercare și eroare.

4. Planificarea carierei

4.1 Explorarea carierei:

- Cunoștințele dobândite în școală și importanța acestora pentru viață.
- Ce este munca – situații de muncă acasă, la școală, în comunitate.

5. Calitatea stilului de viață

5.1 Calitatea vieții personale:

- Situații de decizie. Consecințele unei decizii în situații obișnuite și în situații de risc sau criză
- Modalități de promovare a unui comportament sănătos. Exemple de comportamente, diferența dintre comportament sănătos și comportament de risc.

Curriculum - Categoria de vârstă 9 – 12 ani

1 Autocunoaștere și dezvoltare personală

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
1.1 Să identifice propriile interese și abilități școlare și	<ul style="list-style-type: none">• Chestionare de interese și abilități.• Discuții pe baza rezultatelor• Exerciții individuale, jocuri de rol:

<p>extrașcolare</p> <p>1.2 Să enumere diferențele dintre nivelul primar și gimnazial</p>	<p>„Eu peste 5, 10, 20 ani”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jocuri de rol, scenete cu tema: „Clasa preferată” • Vizite, interviuri cu elevi, profesori, diriginți din gimnaziu
--	---

2. Comunicare și abilități sociale

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>2.1 Să identifice dificultățile și etapele prin care trece un grup</p> <p>2.2 Să explice factorii care influențează relațiile dintre membrii familiei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sarcini de grup în care se stabilesc roluri, reguli • Exerciții situaționale cu dificultăți care pot apărea în grup • Colaje despre comunicarea între copii și părinți

3. Managementul învățării

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>3.1 Să identifice condițiile optime pentru învățare eficientă</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Discuții de grup privind condițiile optime de învățare, exemplificare prin situații personale

4. Planificarea carierei

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
<p>4.1 Să alcătuiască portofoliul reușitei în carieră</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Portofoliul carierei: imagini, explicații, desene, sugestii, recomandări • Exerciții-joc și exerciții metaforice de stabilire a priorităților și

	obiectivelor de scurtă durată
--	-------------------------------

5. Calitatea stilului de viață

Obiective de referință	Exemple de activități de învățare
5.1 Să aplice abilitățile de luare de decizii și rezolvare de probleme în diferite contexte	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții individuale și de grup de luare de decizii și rezolvare de probleme pe teme de dezvoltare educațională și a carierei • Brainstorming și dezbateri pe tema conflictului și a managementului conflictului
5.2 Să aplice abilitățile de management al conflictelor în diverse situații	<ul style="list-style-type: none"> • Exerciții de grup de management al unei situații de conflict sau a unei situații de criză

Conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

1.1 Autocunoaștere:

- Interese și abilități personale: caracteristici individuale.

1.2 Schimbare, creștere, dezvoltare:

- Caracteristicile vârstei copilăriei. Pregătirea pentru schimbare.

2. Comunicare și abilități sociale

2.1 Abilități sociale:

- Dificultăți și depășirea lor în grup. Etapele prin care trece un grup. Roluri în grup.

2.2 Familia:

- Relațiile dintre membrii familiei. Valorile și practicile transmise de familie

3. Managementul informațiilor și învățării

3.1 Învățare eficientă:

- Învățarea în sens restrâns - condițiile optime pentru învățare eficientă:

- Deprinderi eficiente de studiu: organizarea conținuturilor de învățare, dozarea efortului și a perioadelor de relaxare / odihnă.

4. Planificarea carierei

4.1 Planificarea carierei:

- Portofoliul carierei - Relația dintre traseul educațional și viitoarea carieră.

5. Calitatea stilului de viață

5.1 Calitatea vieții personale:

- Luare de decizii de alegere a carierei.
- Managementul conflictelor: aplicarea abilităților sociale, a exprimării emoționale, de comunicare asertivă și de decizie. Managementul conflictelor în situații de risc sau criză.

Sugestii metodologice

Unul din obiectivele curriculum-ului *LEADERSHIP* este de a stimula abilitățile de învățare permanentă în scopul dezvoltării personale și integrării socio-profesionale viitoare de succes. Elevii experimentează practic în cadrul orelor diferite tehnici de învățare, relaționare, comunicare eficientă, abilități de explorare a resurselor personale și a carierei, apoi aplică ceea ce au experimentat în clasă în situații de viață diferite și evaluează propriul progres.

În „procesul de predare – învățare” se vor respecta principiile învățării active, centrate pe elev. În acest scop, *metodele recomandate* sunt metodele activ-participative. Sarcinile de lucru pot fi realizate individual, în diadă / triadă / echipă, prin muncă independentă sau facilitată de către profesor:

- jocul de rol, simularea
- brainstorming-ul
- metode art-creative
- exercițiul
- chestionarul de interese și abilități
- conversația, discuția, dezbateră
- tehnici ale gândirii critice.

Modalități de evaluare

În cadrul orelor NU se utilizează calificative. Evaluarea va urmări *progresul personal* în ceea ce

privește abilitățile de integrare școlară și socială, atitudinile față de lumea înconjurătoare și față de propria persoană, cunoștințele și nivelul informațiilor despre lumea ocupațiilor și obținerea succesului în carieră. Recomandăm utilizarea următoarelor metode de evaluare:

- exprimarea ideilor și argumentelor personale prin: poster, desen, colaj;
- proiectul individual și de grup;
- portofoliul;
- activități practice;
- fișe individuale de (auto)evaluare.

Un aspect important și **inovator** al curriculum-ului este deschiderea spre comunitate, conținuturile prezentate presupun elaborarea de proiecte individuale și de grup, cu aplicabilitate socială. Activitățile propuse reprezintă cea mai bună cale de asumarea de către elevi, încă din nivelul preșcolar, a rolului de lider activ și responsabil, informat și pregătit pentru reușită.

Notă de prezentare

- **JUSTIFICARE**

Programa școlară LEADERSHIP se constituie ca parte integrantă a viziunii curriculare pe care o lansează proiectul ERASMUS + „GIFTED FOR YOU” și reprezintă unul dintre produsele finale ale acestuia.

Disciplina LEADERSHIP va asigura, prin conținuturile sale, simulări și evaluări de acțiuni directe, care vor exprima progresul în organizarea și orientarea cognitivă, atitudinală și comportamentală a elevilor către opțiuni realiste în cariera și viață. Pentru a atinge rezultatele propuse în formarea competențelor cuprinse de programa școlară, cadrele didactice atrase în aplicarea programei vor trebui să construiască și să întretină un alt tip de comunicare față de cel convențional, o comunicare orientată către personalitatea în formare a elevului, către valorizarea potențialului individual al fiecărui elev participant la program. Elevii își vor explora laturile personalității, nevoile de cunoaștere, tensiunile, proiectele de viață, iar profesorul îi îndrumă prin mijloace active participative, specifice mentorului, prin tehnici de autodescoperire, de producere a unor judecăți de valoare realiste și pertinente.

Sistemul de evaluare a performanțelor în activitățile propuse de proiect va fi, și el, unul care să faciliteze implicarea deplină în sarcini. Elevii se vor autoevalua, vor primi evaluarea profesorului care va conduce activitățile și va adăuga la portofoliu un produs individualizat, un eseu sau realizarea unui proiect. Astfel, sistemul de evaluare va avea rolul de a evidenția atât calitatea cât și intensitatea implicării lor în activitățile proiectului.

- **ELEMENTE DE NOUȚATE**

PROGRAMA este rezultatul necesității regândirii conținuturilor, metodologiei și didacticii pentru a surprinde evoluția dinamică a persoanei umane. Propune trecerea de la învățământul bazat pe acumularea graduală de cunoaștere la învățământul problematic, creativ și euristic, personalizat în funcție de interesele de cunoaștere ale elevului, la un nou mod de formare a rețelei de concepte și cunoștințe, a legăturilor dintre acestea. Rezolvarea acestei probleme presupune ca toate elementele și rezultatele cunoașterii, trebuie să fie relevante față de conștiința subiectului educației, să aibă utilitate și sens în ce privește propria persoană și experiența sa cognitivă.

PRIORITĂȚI

In raport cu Programul National de Reforme 2007-2013, programa va contribui la realizarea urmatoarelor prioritati:

- asigurarea calitatii in educatie si formare si o mai buna corelare a educatiei si formarii profesionale cu cerintele pietii muncii
- imbunatatirea calificarii cadrelor didactice prin furnizarea de metode si tehnici moderne care vor promova raporturi directe, nemediate, cu nevoile de educatie si formare ale elevilor;
- posibilitatea dezvoltarii de baze noi pentru promovarea parteneriatului social intre scoli si comunitatile locale prin proiectarea si realizarea de activitati prin care elevii sa se implice in formele dinamice ale vietii sociale si economice locale.

NEVOILE GRUPULUI TINTA

Elevii, in special cei de liceu, manifesta acuta nevoie de autocunoastere si studiu in problematica sinelui, cunoastere a grupului si ierarhiilor sociale, cunoasterea tehnicilor de comunicare in relatiile cu ceilalti, parinti si profesori, grupul de prieteni, cunoasterea rolurilor sociale si a modalitatilor de realizare a performantei, a succesului in viata si de prevenire a esecului, formularea propriului plan de viitor.

PROGRESE SEMNIFICATIVE

De asemenea, programa preconizeaza, prin activitatile pe care le propune sa obtina progrese semnificative in formarea deprinderilor si dezvoltarea competentelor elevilor de a lucra cu:

- perceptia corecta a mediului social, in raport cu propriile persoane;
- instrumente adecvate de realizare a autocontrolului, de gestionare a relatiilor cu factorii stresanti din mediul psiho-social;
- tehnici si modalitati adecvate de comunicare si promovare a propriei persoane, in conformitate cu normele sociale acreditate;
- modalitati eficiente de a face fata presiunilor catre acomodarea si asimilarea unor valori pozitive;

Aceste planuri de evoluție a cunoașterii sunt acoperite în măsura în care disciplinele studiate în perioada liceului. Argumentele noastre susțin ideea formării abilităților de viață, de leadership la elevii de liceu, prin introducerea unei noi discipline opționale "LEADERSHIP".

Curriculumul și strategiile, valorile care fundamentează disciplina răspund nevoilor adolescenților de cunoaștere, de autodezvoltare, generează competențele de viață, menite să le dezvolte tinerii lideri strategici către succes.

Programa reprezintă o oportunitate pentru a promova competențele de cunoaștere psihologică, un stil didactic orientat către individualitatea elevului, valorifică partea creativă a resurselor elevilor, sub conducerea unor cadre didactice care își vor asuma statutul și rolul de mentori.

2). STRUCTURA CURRICULUMULUI

- Competențe generale
- Competențe specifice și unități de conținut
- Valori și atitudini
- Sugestii metodologice

Competențe generale

1. Explorarea resurselor personale care influențează planificarea carierei.
2. Integrarea abilităților sociale și emoționale în vederea dezvoltării carierei.
3. Utilizarea adecvată a informațiilor despre educație și muncă pentru obținerea performanței și succesului.
4. Construirea planului de carieră pentru tranziția la piața muncii.
5. Exersarea abilităților de management al unui stil de viață de calitate.

Valori și atitudini

- Respect și încredere în sine și în ceilalți.
- Aprecierea unicității fiecăruia.
- Receptivitate la emoțiile celorlalți.
- Valorizarea relațiilor inter-personale.
- Valorificarea critică și selectivă a informațiilor.

- Adaptare și deschidere la noi tipuri de învățare.
- Motivație și flexibilitate în elaborarea traseului educațional și profesional.
- Responsabilitate și ambiție pentru decizii și acțiuni privind cariera.
- Interes pentru învățare permanentă într-o lume în schimbare.
- Orientare spre o viață de calitate în prezent și în viitor.

Competențe specifice și conținuturi

1. Autocunoaștere și dezvoltare personală

Competențe specifice	Conținuturi
1.1 Identificarea relației dintre valori personale, auto-eficiență, auto-eficacitate și succes	1.1. Autocunoaștere <ul style="list-style-type: none"> • Auto-eficiență. Auto-eficacitate. Calități și valori personale. Pregătirea pentru succes
1.2 Elaborarea unui program de dezvoltare a resurselor personale	1.2. Managementul resurselor personale

2 Comunicare și abilități sociale

Competențe specifice	Conținuturi
2.1 Analizarea factorilor care contribuie la dezvoltarea abilităților de leadership	2.1. Abilități sociale <ul style="list-style-type: none"> • Leadership: calitățile liderilor, dezvoltarea calităților de lider

3. Managementul învățării

Competențe specifice	Conținuturi
3.1 Argumentarea importanței stilurilor de învățare în	<i>3.2 Managementul învățării</i> <ul style="list-style-type: none"> • Performanță școlară, succes

obținerea performanței școlare	școlar: definiții, caracteristici, factori favorizanți / frenatori. Rolul și importanța stilurilor de învățare în performanță școlară.
--------------------------------	---

4. Planificarea carierei

Competențe specifice	Conținuturi
4.1. Demonstrarea abilităților de elaborare a planului de carieră de scurtă și lungă durată	4.1. Planificarea și dezvoltarea carierei <ul style="list-style-type: none"> Planul de carieră după finalizarea învățământului obligatoriu: obiective, resurse, obstacole, acțiuni
4.2. Demonstrarea abilităților de elaborare a documentelor de marketing personal	4.2. Marketing personal <ul style="list-style-type: none"> CV, scrisoarea de intenție, interviul de angajare – cerințe formale, standarde europene Documente EUROPASS: CV european, pașaportul lingvistic, suplimentul la diplomă, certificatul de calificare

5. Calitatea stilului de viață

Competențe specifice	Conținuturi
5.1. Evaluarea relației dintre stilul de viață de calitate și planificarea carierei	5.2. Calitatea relațiilor sociale și a mediului de muncă <ul style="list-style-type: none"> Rolul abilităților de comunicare și negociere în optimizarea relațiilor inter-personale la locul de muncă Egalitatea de șanse în dezvoltarea carierei: grupuri dezavantajate socio-economic,

	minorități etice și culturale, genul
--	---

Sugestii metodologice

Programa recomandă utilizarea următoarelor metode și tehnici pentru dezvoltarea celor cinci module tematice:

Autocunoaștere și dezvoltare personală:

- Brainstorming, discuții în grup pentru definirea auto-eficacității.
- Exerciții pentru stabilirea criteriilor de auto-evaluare a calităților personale și a stimei de sine.
- Dezvoltarea unui proiect de acțiune pentru gestionarea optimă a resurselor personale.
- Exerciții individuale și de grup de analiză a factorilor și dimensiunilor stării de bine.
- Tehnici art-creative de analiză personală: modelaj, mișcare, desen.
- Întâlniri cu diferite personalități, discuții privind leadership-ul

Comunicare și abilități sociale:

- Dezbateri, jocuri de rol pentru evidențierea și dezvoltarea calităților de lider.
- Exerciții pentru identificarea rolurilor în grup
- Articole din presă, colaje, sarcini de grup privind relațiile între colegi

Managementul învățării:

- Brainstorming, discuții în grupuri de lucru cu privire la „Stiluri de învățare, performanță și succes.”
- Discuții cu profesori, colegi (cu performanțe școlare înalte sau mediocre) cu privire la stilul personal de învățare.
- Elaborarea unor proiecte (individual sau în grup) de îmbunătățire a performanțelor școlare.

Planificarea carierei:

- Discuții, interviuri cu persoane adulte angajate (părinți, profesori, oameni de succes) cu privire la planul de carieră și importanța stabilirii obiectivelor de scurtă și lungă durată.

- Exerciții, discuții de grup, studii de caz cu privire la decizia privind trecerea spre nivelul superior al liceului sau inserția pe piața muncii.
- Exerciții de elaborare a documentelor de marketing personal (CV, scrisoare de intenție), simularea participării la interviu.

Calitatea stilului de viață:

- Inițierea și realizare unor proiecte de implicare comunitară de promovare a unui stil de viață de calitate.
- Discuții de grup de identificare a factorilor care influențează performanța în muncă din domeniul stilului de viață.

Punerea în practică a unui *model* de dezvoltare a carierei presupune focalizarea atenției pe:

- **Autocunoaștere și dezvoltare personală**
- **Comunicare și abilități sociale**
- **Managementul învățării**
- **Planificarea carierei**
- **Dezvoltarea unui stil de viață centrat pe calitatea relațiilor personale, sociale și ale mediului ocupațional**

Accentul se pune pe strategii de lucru interactive care au ponderea cea mai mare în desfășurarea orelor de *LEADERSHIP*: brainstorming, dezbateri, problematizare, joc de rol, simulări, studiu de caz, tehnici ale gândirii critice, exerciții metaforice, tehnici de clarificare a valorilor etc.

Sugestii cu privire la utilizarea instrumentelor de evaluare

Specificul metodelor de evaluare este corelat cu specificul acestei discipline. Evaluarea (continuă și sumativă) se realizează în vederea surprinderii progresului în dezvoltarea competențelor, prin activități cu preponderență practice.

Evaluarea activităților derulate **NU** se face prin note sau calificative. Evaluarea eficientă în acest domeniu răspunde următoarelor întrebări: A crescut frecvența comportamentelor adaptative ale elevilor la informațiile receptate? Competențele personale și inter-personale pe care trebuie să și le formeze și dezvolte elevii se modifică în sensuri dezirabile? Sunt elevii apti să facă față problemelor pe care trebuie să le rezolve în vederea unei inserții socio-profesionale reușite?

Strategiile de evaluare specifice sunt: auto-evaluarea, chestionarele de interese și aptitudini,

grila de observație, proiectele individuale și de grup, simularea. Toate acestea sunt utilizate în scopul stabilirii de către elev și profesor a unor etape noi de dezvoltare a resurselor și carierei personale.

Bibliografie generală

Băban, A.; Petrovai, D.; Lemeni, G. **Consiliere și orientare**. București, Humanitas Educațional, 2002.

Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere. Băban A. (coord.). Cluj-Napoca, Psinet, 2001.

Consiliere și orientare. Ghid de educație pentru carieră. Activități pentru clasele I-IV. Lemeni, Gabriela; Mihalca, Loredana; Mih, Codruța (coord.). Cluj-Napoca, Editura ASCR, 2005.

Cunoașterea elevului. O sinteză a metodelor. Holban, I. (coord.). București, EDP, 1978.

Curriculum național. Planuri cadru de învățământ pentru învățământul liceal. București, CNC, 1999.

Curriculum Național. Planuri cadru de învățământ pentru învățământul preuniversitar. București, CNC, 1999.

Curriculum Național. Programe școlare pentru clasele a V-a – a VIII-a. Aria curriculară Om și societate. București, CNC, 1999.

Curriculum Național. Programe școlare pentru învățământul primar. București, CNC, 1998.

Dicționar de orientare școlară și profesională. Tomșa, G. (coord.). București, Editura Afelin, 1996.

Dicționar de psihologie. Schiopu, Ursula (coord.). București, Editura Babel, 1997.

Goleman, D. **Inteligența emoțională**. București, Editura Curtea Veche, 2002.

Hedges, B. **Afirmă-te sub propria firmă**. București, Editura Curtea Veche, 2001.

Jigău, Mihaela. **Factorii reușitei școlare**. București, Editura Grafoart, 1998.

Jigău, Mihai. **Consilierea carierei**. București, Editura Sigma, 2001.

Jigău, Mihai. **Copiii supradotați**. București, Editura Societatea Știință și Tehnică, 1994.

Jurcău, N. **Aptitudini profesionale**. Cluj, Editura Dacia, 1983.

Manual pentru viața de familie. București, Editura Genesis, Fundația Tineri pentru Tineri.

Pavelcu, V. **Cunoașterea de sine și auto-cunoașterea personalității**. București, EDP, 1982.

Radu, Gh. **Psihopedagogia dezvoltării școlarelor cu handicap**. București, EDP., 1999.

Robbins, A. **Descoperă forța din tine**. București, Editura Curtea Veche, 2002.

Salade D. **Om și profesie**. Cluj-Napoca, Editura Dokia, 1998.

Selecția și orientarea profesională. Mărgineanu, N. (coord.). București, EDP, 1972.

Shapiro, D. **Conflictele și comunicarea, Un ghid prin labirintul artei de a face față conflictelor**.

București, Editura Arc, 1998.

Stanton, N. **Comunicarea**. București, SC Știință și Tehnică, 1995.

The New National Curriculum. Ministry of National Education, Bucharest, NCC, 2000.

Ungureanu, D. **Copii cu dificultăți de învățare**. București, EDP, 1999.

Verza, E.; Păun, E. **Educația integrată a copiilor cu handicap**. București, 1998.

Watts, A. G.; Law, B.; K., John B.; Kidd, J.; Hawthorn, R. **Rethinking careers education and guidance. Theory, policy and practice**. London & N. Y., Routledge, Taylor & Francis Group, 1996.

Weissberg P. R.; Resnik, H.; Payton J.; O'Brien, Mary. Utne. **Evaluating Social and Emotional Learning Programs**. În: Educational Leadership, March 2003.

Welsh, A. Janet; Bierman, Karen L. **Social Competence**. Gale Encyclopedia of Childhood and Adolescence, Gale Research, 1998.

Zăpârțan, Mărioara. **Eficiența cunoașterii factorilor de personalitate în orientarea școlară și profesională**. Cluj, Editura Dacia, 1990.

www.accac.org.uk/pse_framework/PSE.html **Personal and Social Education. Qualifications**. Curriculum and Assessment Authority for Wales, 2000.

www.accac.org.uk/pse_framework/PSE.html **Personal and Social Education. Qualifications**. Curriculum and Assessment Authority for Wales, 2000.

www.cde.ca.gov/ci **Curriculum and Instruction**. Sacramento, California.

www.edu.gov.on.ca/eng/document/curricul/ecu85107.pdf **Personal Life Management: Curriculum Guideline**. Ontario Ministry of Education, 1985.

www.edu.ro **Planurile cadru de învățământ pentru ciclul gimnazial**

www.nbea.org/curriculum/bes.html **National Business Education Association. National Standards for Business Education. Content for Information Technology, Entrepreneurship, Economics and Personal Finance**. USA, 2001.

www.ncpublicschools.org/curriculum/guidance **Guidance Curriculum for the Comprehensive School Counselling Program**, North Carolina, 2001.

www.realgame.com/canada.cfm **Real Game**

www.sasked.gov.sk.ca/docs/midcareer/index.html **Career Guidance - A Curriculum Guide for the Middle Level**. Cap. Self-Awareness Saskathewan. 1995.

www.sasked.gov.sk.ca/docs/midcareer/index.html, **Career Guidance - A Curriculum Guide for the Middle Level**. Saskathewan, 1995.